

...ch là m t hài k ch chính tr ...

Nhi u n c d a bán công kh phi u M đ mua trái phi u IMF

Tu n qua, đô la M l i tu t giá so v i các ngo i t m nh khác, mà m t trong nh ng nguyên nhân là m t vài qu c gia nh Trung Qu c, Nga hay Brazil v a cho bi t ý đ nh s bán b t công kh phi u M trong kho d tr ngo i t c a h đ mua trái phi u c a Qu Ti n T Qu c T IMF .

Câu h i đ t ra là li u vi c bán c tr m t đô la trái phi u c a công kh Hoa K có s tác h i đ n uy th c a n n kinh t M hay không và li u trái phi u IMF có th thay th đ c công kh phi u M hay không? Tr l i ph ng v n c a RFI, chuyên gia kinh t Nguy n Xuân Nghĩa t i Hoa K cho r ng ý đ nh bán b t công kh phi u M ch là m t hình th c đ d a ch trong th c t , các n c v a k v n ch a thay th đ c đ ng đô la.

RFI: Xin kính chào anh Nguy n Xuân Nghĩa. Tu n qua, đô la M đã l i tu t giá so v i đa s các ngo i t m nh trên th gi i khi có tin là Trung Qu c, Nga, Brazil và có khi c n Đ s bán b t công kh phi u Hoa K trong kh i d tr ngo i t c a h đ mua trái phi u c a Qu Ti n t Qu c t . Li u quy t đ nh c a các qu c gia nói trên có báo hi u m t trào l u suy s p c a M kim không?

Nguy n Xuân Nghĩa: - Tôi có th làm cô và thính gi th t v ng khi nói r ng đây ch là m t hài k ch chính tr đ c trình di n trên sân kh u kinh t tài chánh th gi i! Tr c h t, và n i ti p quan đ m h đã nêu lên t h i tháng Ba, tr c Th ng đ nh c a kh i G-20 t i Luân Đôn vào đ u tháng T , các n c nh Trung Qu c, Liên bang Nga, Brazil và n Đ mu n ti n t i vi c l p ra m t lo i ngo i t d tr qu c t đ thay th đ n đ ng M kim.

- Vì v y, h đã đ ngh c i t Qu Ti n t Qu c t IMF đ k thêm nhi u ngo i t khác trong m t r ngo i t đã đ ng h n h u gi m b t v trí khuynh đ o c a M kim khi n c M c vay ti n tiêu xài m t cách vô trách nhi m. Tu n qua, các n c nói trên m i b n ti ng là h s bán ra kho ng 70 t M kim Công kh phi u M h đang có trong tay đ mua trái phi u c a Qu Ti n

t^o. Trung Qu^oc s^o bán 50 t^o, Nga và Brésil s^o bán m^oi n^oc 10 t^o, và ^on Đ^o có th^o s^o h^ong ^ong tr^oc khi b^on n^oc ti^on vào h^oi ngh^o BRIC bao g^om Brazil, Nga, ^on Đ^o và Trung Qu^oc, t^oi Nga trong t^o 16 đ^on 18/6 t^oi đây.

RFI: Nh^ong vì sao anh l^oi k^ot lu^on ngay t^o đ^ou r^ong đây là hài k^och chính tr^o trên sân kh^ou tài chính qu^oc t^o?

Nguy^on Xuân Ngh^oa: - Tr^o giá c^oa t^ong s^o Công kh^o phi^ou M^o hi^on ^o kho^ong 11.000 t^o đô la. Các n^oc có bán ra không ph^oi 70 t^o mà 100 t^o thì cũng ch^oa th^o làm th^o tr^ong tín đ^ong M^o suy s^op. Trung Qu^oc đang làm ch^o ch^ong 750 t^o Công kh^o phi^ou M^o, bây gi^o h^o có đ^oa bán 50 t^o thì cũng ch^oa đ^o làm thay đ^oi cán cân đ^oi chác hay đ^oa n^ot gi^oa hai n^oc v^oi nhau. Nga đang làm ch^o 140 t^o đô la Công kh^o phi^ou M^o nên có bán ra 10 t^o v^on ch^oa làm n^oc M^o gi^ot mình.

- Ng^oc l^oi, n^ou vì vi^oc bán tháo ^oy mà M^o kim tu^ot giá, thí đ^o nh^o 3-4%, thì chính các ch^o n^o kia c^oa M^o s^o th^oy tài s^on c^oa h^o l^ou tr^o b^ong M^o kim m^ot giá 3-4%. Cái oái oăm và ph^oi nói là b^ot công là M^o kim đang là ngo^oi t^o đ^o tr^o m^onh nh^ot th^o gi^oi.

- R^oi ro cho trái phi^ou hay công kh^o phi^ou M^o s^o th^o hi^on đ^oi đ^ong l^om phát làm ti^on M^o m^ot giá mà làm các x^o khác b^o thi^ot. Thành th^o, quy^ot đ^onh bán ra Công kh^o phi^ou ch^o là m^ot cách đ^oa già v^o chính tr^o mà thôi.

RFI: Xin s^o tr^o l^oi chuy^on ^oy sau, nh^ong ph^oi h^oi anh ti^op là n^ou các n^oc bán Công kh^o phi^ou M^o đ^o mua Trái phi^ou c^oa Qu^o Ti^on t^o IMF nh^o h^o nói thì lo^oi trái phi^ou ^oy là gì, chúng có là công c^o đ^ou t^o tài chính kh^o dĩ thay th^o Công kh^o phi^ou M^o đ^oc không?

Nguy^on Xuân Ngh^oa: - Đây là cái v^o th^o hai c^oa hài k^och chính tr^o ^oy, vì v^oy tôi m^oi ph^oi nh^oc t^oi ý ki^on c^oa các n^oc đ^oc đ^oa ra ba tháng tr^oc, là dùng Qu^o Ti^on t^o Qu^oc t^o IMF làm c^o ch^o l^op ra lo^oi ngo^oi t^o đ^o tr^o toàn c^ou thay th^o M^o kim.

- Qu^o này m^o m^ot "bát h^o" cho các h^oi viên chung ti^on l^op ra c^o ch^o c^op c^ou tài chính cho h^oi viên nào b^o ho^on n^on. Trong "bát h^o" ^oy, th^o l^oc m^oi h^oi viên tùy vào s^o ti^on chung góp và cho t^oi nay, M^o gi^o v^o trí khuynh đ^oo vì đóng góp nhi^ou nh^ot. Các n^oc mu^on pha loãng th^o l^oc c^oa M^o thì ph^oi ch^om nhi^ou ti^on h^on, là đ^ou h^o b^ot đ^ou làm t^o tháng T^o.

- Ba n c v a mu n bán 70 t đô la Công kh phi u c a M là đ dùng ti n đó châm vào Qu Ti n t Qu c t , t c là chung thêm vào "bát h " v a nói trên. H mong là lo i ti n t ng h p y s ph n nh m t c c u đa đi n h n và ti n đ n đ n vi c thay th M kim.

- Bây gi , qua chuy n chuyên môn v Trái phi u y: h i viên nào mà nh t th i c n ti n thì có th vay ti n trong bát h đó, g i là Quy n Trích xu t Đ c bi t - Droit de Tirage Speciaux ho c nói t t theo Anh ng là SDR. Đ y là Trái phi u c a Qu Ti n t . Cái k t là lo i trái phi u này có m c l u ho t - là kh năng đ i ra ti n m t - r t th p vì ch có th mua bán gi a ngân hàng trung ng c a các h i viên v i nhau, ch ch a th giao đ ch t do trên các th tr ng tài chánh qu c t .

- Chính T ng giám đ c Qu Ti n t Qu c t là ông Dominique Strauss-Kahn đã tuyên b hôm Th Sáu v a qua t i h i ngh c p B tr ng c a kh i G-8 Lecce c a Ý, r ng Trái phi u c a Qu s là m t th tr ng "nh đ ng", h ng hai, và r t nh . Qu nh v y, nhìn t giác đ l i ích v đ u t tài chánh thì th tr ng này ch a đ h p đ n, v i v n v n có m y trăm t đô la, l i giao đ ch trong đ i u ki n v n còn h n ch cho t i khi Qu này s a l i quy ch . Cho nên còn lâu lo i ti n t t ng h p này m i có th thay th đ c M kim.

RFI: Bây gi , xin tr l i chuy n anh nói là đ a già v chính tr ch không h n vì l i ích đ u t tài chánh hay b o toàn tr giá tài s n, các n c khác nghĩ sao v v này?

Nguy n Xuân Nghĩa: - Sau khi Đ nh t Phó th ng đ c c a Ngân hàng Trung ng Nga loan tin là Nga s bán 10 t đô la Công kh phi u c a M thì B tr ng Tài chính Nh t tuyên b hôm Th Sáu là Nh t v n có ni m tin "không th lay chuy n" vào Công kh phi u Hoa K ! Tin này v a loan ra, Công kh phi u M li n lên giá và phân l i s t ngay sáu đ m!

- Sau đ y, B tr ng Tài chính Nga cũng nói theo, r ng Liên bang Nga ch a đ trừ thay đ i chính sách v đ tr ngo i t b ng đô la c a h . Nôm na là Nga ch a đ i chi n l c đ u t đ bán tháo M kim nh nh u ng i suy đoán, ít ra là trong c năm n a.

RFI: Th a anh, nh ng phát bi u y có nghĩa là gì đ i v i v trí c a đ ng M kim?

Nguy n Xuân Nghĩa: - Đ i u y có nghĩa là x nào cũng nói m nh là ph i gây s c ép v i Hoa K

đ gi m b t th l c đ ng M kim, k c vi c bán ra tài s n đ u t c a h đ i đ ng Công kh phi u M . Nh ng th c t thì ch a đ c nh v y.

- Ch n l n th nh c a M sau Trung Qu c là Nh t B n thì không mu n h b M kim hay bán tháo Công kh phi u M , vì n u đô la s t giá, đ ng yen Nh t lên giá là x này khó xu t c ng nên s l i tu t vào suy thoái. Nga cũng ph i nói vu t là ch a mu n bán tài s n M vì càng bán chính h càng l !

RFI: Th a anh, t ng lai r i s ra sao, th gi i có tìm ra m t ngo i t nào thay th M kim không, khi mà n c M c tiêu xài và vay m n lung tung nhu v y?

Nguy n Xuân Nghĩa: - Đ n v ti n t c a m t n c mà có tr thành ngo i t đ tr c a qu c t là do th c l c kinh t c a n c đó, ch không th do quy t đ nh c a b t c đ nh ch nào. Không ai có th phán quy t r ng ti n này hay ti n kia s là ti n qu c t . Vì v y, v i t t c nh ng b t toàn c a nó, M kim s còn ng tr khá lâu, khi kinh t M v n có tr ng l ng n ng nh t và kh năng xoay tr nhanh nh t, k c kh năng in ra gi y b c tr n thiên h !

- Lý do là M có m t th tr ng tiêu th 11.000 t đô la hàng hoá c a th gi i nên bán hàng cho M xong là th gi i ph i nh n ti n M v ! Th hai, trong kh i đ tr ngo i t c a c th gi i kho ng 7.000 t đô la, M kim gi t tr ng là h n 62%, so v i có 25% c a đ ng euro. Th ba, tr giá Công kh phi u M b ng t ng s công kh phi u c a năm qu c gia đ ng sau và ch thua Nh t, mà l i có giá tr cao h n Công kh phi u Nh t vì Nh t m c n còn n ng h n M . Th t , v s v n hành c a các đ nh ch , thì đ b o v M kim, Hoa K có m t đ nh ch đ c l p và có quy n quy t đ nh linh đ ng g n nh l p t c, là h th ng Ngân hàng Trung ng c a h . Th đ nh n u c n là h in b c ra xài! Trong khi y, Ngân hàng Trung ng Âu Châu c a kh i euro, hay các ngân hàng trung ng Nh t ho c Anh l i không có kh năng bi n báo đó.

- Sau cùng, không có n n kinh t nào, k c kh i euro hay n n kinh t c a đ ng Anh kim l i có đ chi u sâu đ nh n vào hay bán ra c trăm t đô la Công kh phi u m t ngày mà không b ch n đ ng. Vì ng n y lý do, M kim v n ch a b đo t ng i. Không ph i vì nó quá m nh mà vì các n c kia còn quá y u. Còn l i, ch có chuy n hù đ a chính tr mà th t ra cũng c n thi t đ Chính quy n Obama bi t tiêu xài có trách nhi m h n!

RFI: Câu h i cu i th a anh. Tu n này s có h i ngh đ u tiên c a b n n c trong kh i BRIC. B n n c này có th quy t đ nh nh ng gì v i nhau?

Nguy^ên Xuân Nghĩa: B^àn qu^ác gia ^àn Đ^à, Brazil, Liên bang Nga và Trung Qu^ốc, mà tôi g^ăi là "T^àc c^áng h^àng hai", ch^ỉ có m^{ột} t^{ên} u s^ố chung là có n^{ền} kinh t^ế tân h^àng, đang phát tri^{ển} n, k^ể c^ả tr^{ên} c^ả Nga là thành viên c^ả kh^{óm} G-8. Vì đ^ó c^ó tính chung ^ày, h^à đang mu^{ốn} n tr^ở thành m^{ột} kh^{óm} i và s^ẽ l^àn đ^ể u h^àp th^àng đ^ể nh v^{ào} i nhau vào tu^{ần} n này.

- Tr^{ên} c^ả khi vào h^ài ngh^ị c^ả b^àn n^{ền} c^ả đ^ể u "thi đua ch^ếng M^à" v^à i nhau khi tuyên b^ố s^ố bán Công kh^ả phi^u u M^à đ^ể gi^{ảm} uy th^ế đ^ểng M^à kim. Nh^{ưng} h^à ch^ỉ nói v^ề y r^ủi thôi, nh^à ta v^à a th^ày B^à tr^{ên} c^ả Tài chánh Nga tr^ở n an B^à tr^{ên} c^ả Tài chính M^à ^à h^ài ngh^ị G-8 t^{ại} Lecce r^ởng Nga ch^ế a thay đ^{ổi} i chính sách v^à đ^ể tr^ở ngo^{ài} i t^{ên} c^ả h^à.
- Tôi thi^{ết} n nghĩ r^{ằng} ngoài m^{ột} u s^ố chung là có n^{ền} kinh t^ế đang phát tri^{ển} n, các n^{ền} c^ả này có r^{ất} nhi^{ều} u đ^ể bi^{ết} t^{ên} đ^ể a đ^ể, kinh t^ế và v^à m^{ột} c^ả tiêu chí chính tr^ở nên ch^ế a th^à là m^{ột} kh^{óm} i đ^ểng nh^àt. Cùng l^àm thì h^à mu^{ốn} n là ti^{ên}g nói đ^ể i đ^ể n các n^{ền} c^ả đang phát tri^{ển} n trên th^ế gi^{ới} i tr^{ên} c^ả các n^{ền} c^ả công nghi^{ệp} p Tây ph^{ương} ng, nh^àt là Hoa K^ỳ.
- Trong ph^{ạm} vi ^ày, Trung Qu^ốc có th^ể khai thác đ^ể c^ả nhi^{ều} u l^ài th^à h^àn c^ả. Nh^{ưng} tôi thi^{ết} n nghĩ r^{ằng} h^ài ngh^ị c^ả a nh^{óm} BRIC này v^à n ch^ế a th^à đ^ể đ^ể n quy^{ết} t^{ên} đ^ể nh g^ì đáng k^ể v^à c^ả kinh t^ế l^àn ngo^{ài} i giao chính tr^ở.

RFI: Xin cám ^ản chuy^{ên} gia kinh t^ế Nguy^ên Xuân Nghĩa.